

Léze nervus ulnaris v oblasti lokte jako nemoc z povolání

Nakládalová, M.¹, Bartoušek, J.² Pešáková, L.³, Nakládal, Z.³

¹Klinika pracovního lékařství a ²Neurologická klinika
FN a LF UP Olomouc

³Krajská hygienická stanice Olomouckého kraje
se sídlem v Olomouci

Poškození n. ulnaris v oblasti lokte jako NZP

Podle nař. vlády č. 290/95 Sb. je možno přiznávat onemocnění periferních nervů horních končetin charakteru ischemických a úžinových neuropatií

- pokud odpovídají nejméně **středně těžké poruše**
- a pokud jsou současně splněny **podmínky práce** uvedené v seznamu nemocí z povolání
 - ✚ - působení nadlimitních **vibrací** přenášených na horní končetiny
 - ✚ - dlouhodobé nadměrné jednostranné **přetěžování** nebo tlak, tah nebo torze, které jsou podle současných lékařských poznatků příčinou nemoci

Cíl přednášky

Na souboru 64 postižených

- **prezentovat postup při diagnostice a posuzování profesionality.**
- **Podat přehled o profesích,**
- **délce práce,**
- **jejích rizikových faktorech,**
- **současném výskytu dalších onemocnění HKK**

Diagnostický postup

- Anamnéza
- Fyzikální vyšetření včetně lokálního nálezu
- Studium zdravotnické dokumentace
- Vždy: neurologické a emg vyšetření
- Laboratorní vyšetření,

rtg krční páteře a kloubů horních končetin,

ortopedické vyšetření, event. další vyšetření z diferenciálně diagnostických důvodů a k vyloučení jiné než profesionální etiologie postižení

Klinický obraz

- hyperestézie až hypestézie ulnární strany ruky a 4. a 5. prstu
- bolesti v oblasti lokte
- svalová slabost ruky s oslabenou silou stisku
- pocit chladu ulnární části ruky
- omezení addukce malíčku
- hypotonie, hypotrofie až atrofie svalů ruky inervovaných z n. ulnaris

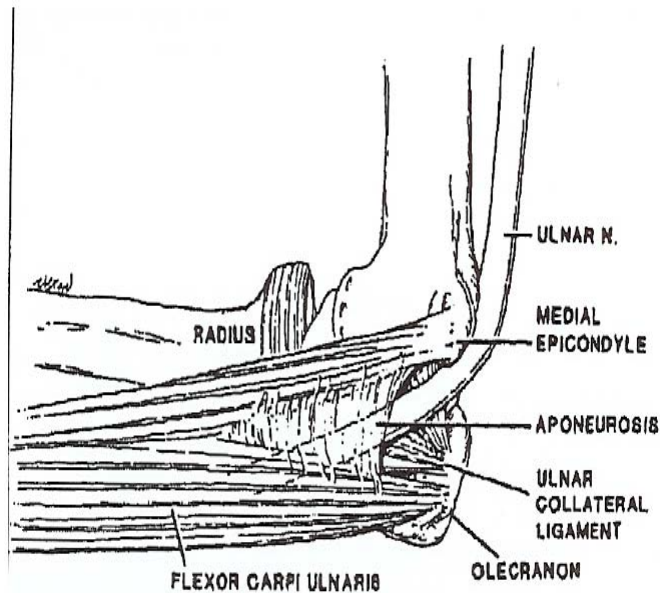

Emg vyšetření

- Tepelná adaptace vyšetřovaného
- Povrchové elektrody, katoda na břicho abduktoru malíku, anoda na jeho distální šlachu
- První stimulace na 8 cm, další 5 cm pod a 5 cm nad mediálním epikondylem při flexi v lokti 90 stupňů
- Hodnocení amplitudy, latence a výpočet rychlosti vedení motorickými vlákny v lokálním segmentu
- Dolní hranice normy 50 m/s
- Zpomalení rychlosti na 40 m/s a méně – známka střední tíže postižení

Nervus ulnaris v lokti

Úžiny:

- 1. sulcus n. ulnaris
- 2. kubitální tunel

Ralph Z. Kern: The Elektrodiagnosis of Ulnar Nerve Entrapment at the Elbow.
The Can J. Neurol. Sci. 2003, 30:314-319

Hygienické šetření

- Hodnocení vibrací přenášených na horní končetiny
- Hodnocení přetěžování, tlaku, tahu nebo torze
 - šetření pracovních podmínek na pracovišti
 - videozáznam
 - integrovaná průmyslová elektromyografie
 - konzultační posouzení na KD k problematice NJZ

Sledovaný soubor

- 64 pacientů s uznanou nemocí z povolání
(2002 - 2006)
- 47 mužů prům. věku 46,7 let
SD 9,6, rozmezí 26 - 60
- 17 žen prům. věku 44,9 let
SD 9,2, rozm. 28 - 55

Výsledky

Postižení	n	Pol. 7	Pol. 10
Ženy	17	1	16
Muži	47	38	9
Celkem osob	64	39	25
Ø doba expozice (SD)		19,5 (13,4)	15,3 (7)

Koincidence s dalšími onemocněními

Onemocnění	Pol. 7 (n=39)	Pol. 10 (n=25)	Celkem (n=64)
Vertebrogenní algický syndrom Cp	23	12	35
Syndrom karpálního tunelu	27	11	38
Artróza kloubů HKK	18	8	26
Epikondylitida humeru	5	2	7
Raynaudův syndrom	6	0	6
Tendovaginitis svalů ruk, předloktí	1	2	3
Impingement syndrom ramene	1	0	1
Syndrom Guyonova kanálu	1	0	1
Celkem	72	45	117

Profese postižených

Profese	Pol. 7	Profese	Pol. 10
Brusič kovů	9	Elektromontážníci	11
Lamač kamene, kameník	6	Strojní formíř	2
Lesní dělník, těžař	4	Sklář-foukač	1
Ruční fomíř	5	Slévárenský dělní	2
Zámečnick	2	Automechanik	1
Montážní dělník, dělnice	4	Montážní dělnice	1
Stavební dělník	2	Leštička odlitků	3
Kladivář	4	Lesní dělnice	1
Stolař	2	Šička	2
Traktorista	1	Dojička	1

Co je před námi ?

- jak v oblasti klinické tak v oblasti hygienické sjednotit postupy
- pro jednotný postup emg vyšetření - ověřit hranici normálních výsledků, ověřit hranici středního postižení, ověřit trvalost zjišťovaných nálezů kontrolními vyšetřeními apod.
- vytvořit hodnocení stupně poškození dle klinického nálezu
- zavedení jednotného hodnocení konkrétního rizika při práci
- objasnit roli vlivu vibrací
- konkrétní postup pro hodnocení položky 10, kap. II seznamu nemocí z povolání

Děkuji za pozornost